

Vergaderjaar 1989–1990

21 355 (R 1382)

Wijziging van het Verdrag inzake de Internationale Organisatie voor Maritieme Satelietten (INMARSAT); Londen, 19 januari 1989

Nr. 1

BRIEF VAN DE MINISTER VAN BUITENLANDSE ZAKEN

Aan de Voorzitters van de Eerste Kamer en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

's-Gravenhage, 6 oktober 1989

Ter voldoening aan het ter zake bepaalde in de Grondwet en het Statuut voor het Koninkrijk der Nederlanden¹, de Raad van State van het Koninkrijk gehoord, heb ik de eer u hierbij ter stilzwijgende goedkeuring over te leggen de op 19 januari 1989 te Londen tot stand gekomen wijzigingen van het Verdrag inzake de Internationale Organisatie voor Maritieme Satellieten (INMARSAT) en Exploitatieovereenkomst (Trb. 1989, 112)².

Een toelichtende nota bij de wijzigingen gelieve u hiernevens aan te treffen.

De goedkeuring wordt voor het gehele Koninkrijk gevraagd.

Aan de Gouverneurs van de Nederlandse Antillen en van Aruba is verzocht hogergenoemde stukken op 18 oktober 1989 over te leggen aan de Staten van de Nederlandse Antillen en de Staten van Aruba.

De Gevolmachtigde Ministers van de Nederlandse Antillen en van Aruba zijn van deze overlegging in kennis gesteld.

De Minister van Buitenlandse Zaken,
H. van den Broek

Ter griffie van de Eerste en van de Tweede Kamer der Staten-Generaal ontvangen op 18 oktober 1989. De wens dat deze overeenkomst aan de uitdrukkelijke goedkeuring van de Staten-Generaal zal worden onderworpen, kan door of namens een of beide Kamers of door ten minste vijftien leden van de Eerste Kamer dan wel dertig leden van de Tweede Kamer dan wel de Gevolmachtigde Minister van de Nederlandse Antillen of van Aruba te kennen worden gegeven uiterlijk op 17 november 1989.

S-IZ

¹ Art. 91. (1), add. art. XXI, G.W; Art. 61, (3), G.W. 1972, en Art. 24 Statuut

² Ter inzage gelegd op de bibliotheek

Toelichtende nota

1. Algemeen

De Internationale Organisatie voor Maritieme Satellieten (T), opgericht bij Verdrag van 3 september 1976 (Trb. 1978, 122), is in begonnen met de exploitatie van een satellietcommunicatie-systeem ten behoeve van de scheepvaart. Sinds het ontstaan van de organisatie groeide het aantal deelnemende landen van 28 tot thans 55. Het aantal schepen met satellietcommunicatie-apparatuur nam gedurende dezelfde periode toe tot ruim 8 000. Als gevolg van deze sterke toename, door een intensief gebruik van de apparatuur, groeide INMARSAT uit een financieel goed lopende organisatie. In de 4e INMARSAT Assemblée, gehouden in 1985, werden, na studie van de institutionele, financiële, technische en operationele consequenties wijzigingen van het INMARSAT-verdrag en de bijbehorende Exploitatie-overeenkomst goedgekeurd waarmee het werkterrein van de organisatie werd uitgebreid tot aeronautische satellietcommunicatie. Het Koninkrijk aanvaardde in 1986 deze wijzigingen (Trb. 1986, 50). Deze wijzigingen dienen nog door 4 landen te worden aanvaard voordat zij in werking kunnen treden.

Analoog aan de studie op het terrein van de luchtvaartcommunicatie per satelliet heeft de afgelopen jaren binnen de INMARSAT-organisatie een onderzoek plaatsgevonden naar de diverse aspecten van landmobiele satellietcommunicatie. Daarbij is aangetoond dat het technisch mogelijk is een dergelijke dienstverlening via de INMARSAT infrastructuur te leveren en dat deze vorm van satellietcommunicatie een gunstig effect zal hebben op de exploitatieresultaten van de organisatie. Teneinde het voor INMARSAT institutioneel mogelijk te maken haar diensten uit te breiden tot de landmobiele sector heeft de 6e (buitengewone) Assemblée in januari 1989 een aantal desbetreffende wijzigingen van het Verdrag en de Exploitatieovereenkomst goedgekeurd.

2. Wijzigingen

Artikel 3

In artikel 3 van het Verdrag is het doel van de organisatie omschreven. Daarin wordt o.a. bepaald dat INMARSAT voorzieningen dient te leveren voor de verbetering van maritieme communicatie. Deze algemene doelstelling wordt in artikel 5 nader uitgewerkt, nl. dat INMARSAT dient te werken op een gedegen economische en financiële grondslag. Het wel of niet leveren van bepaalde diensten door INMARSAT wordt in de praktijk door de Raad bepaald, waarbij een gedegen afweging plaatsvindt van operationele en commerciële factoren.

Gezien de altijd bestaande onzekerheid bij het beginnen van een nieuwe dienst werd derhalve, evenals destijds bij de uitbreiding met de luchtvaartcommunicatie gekozen voor een bewoording: «die tot uitdrukking brengt dat de Organisatie zich, voor zover mogelijk ook bezig zal houden met de ruimtesector van de landmobiele berichtgeving en berichtgeving voor de binnenwateren.»

Artikel 7

Aan artikel 7 is een vierde lid toegevoegd met de expliciete bepaling dat het gebruik van de satelliet voor landmobiele communicatie onderworpen is aan de nationale wetgeving terzake van het land waar dat gebruik plaats vindt en dat zulk gebruik geen afbreuk mag doen aan de veiligheid van dat land.

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt op grond van het bepaald in artikel 25a, derde lid, onder b, van de Wet op de Raad van State.

Artikel 8

Alhoewel artikel 8 voor de landmobiele diensten niet gewijzigd is, zij hier opgemerkt dat bij het incorporeren van de landmobiele satellietcommunicatie in INMARSAT, evenals dat bij de aeronautische satellietcommunicatie geschiedde, principiëel is gekozen voor het standpunt dat het verlenen van deze dienst niet het prerogatief van INMARSAT is. Dit aspect dient te worden bezien in het licht van het huidige artikel 8 van het Verdrag waarin wordt bepaald dat lidstaten verplicht zijn INMARSAT te melden indien in hun land maritieme satellietfaciliteiten anders dan via INMARSAT worden opgezet. In de praktijk komt deze bepaling min of meer neer op een tot op heden exclusief recht voor INMARSAT op het leveren van maritieme satellietcommunicatie.

Achterliggende gedachte is dat het voorkeur verdient dat INMARSAT geen exclusief recht heeft op het leveren van satellietcommunicatie voor de landmobiele doeleinden. De meest geschikte weg voor INMARSAT om deze diensten naar zich toe te trekken en te behouden is om deze tegen hoge kwaliteit en aanvaardbare prijs te leveren. De plicht tot het melden van concurrerende diensten werd derhalve niet uitgebreid tot de landmobiele satellietcommunicatie-voorzieningen.

Naast deze substantiële wijzigingen zijn in een aantal artikelen bv., de artikelen 3, 12 en 15 en nog enkele wijzigingen van redactionele aard aangebracht door toevoeging van bv. de woorden «andere mobiele» of «transport over land»

3. Financiële consequenties

INMARSAT dient op grond van artikel 5 te werken op een gedegen economische en financiële grondslag. Als nadere uitwerking van het in artikel 5 bepaalde, heeft de Raad van INMARSAT het rendementscriterium gesteld op 14% van het geïnvesteerd vermogen. De toekomstige op het terrein van landmobiele satellietcommunicatie te plegen investeringen dienen eveneens aan deze eis te voldoen.

Voor wat het Koninkrijk betreft zullen de onderhavige wijzigingen, evenals het INMARSAT-verdrag zelf, voor het gehele Koninkrijk gelden.

De Minister van Verkeer en Waterstaat,
N. Smit-Kroes

De Staatssecretaris van Buitenlandse Zaken,
B.-J. M. van Voorst tot Voorst